

Dictamen núm. 1/2009, relatiu al Projecte de decret pel qual es regula l'exigència de coneixements de llengua catalana en els procediments selectius d'accés i de mobilitat, relatius a la funció pública estatutària i per ocupar llocs de treball que es convoquin en el sector públic sanitari de la Comunitat autònoma de les Illes Balears.

Dictamen núm. 1/2009, relatiu al Projecte de decret pel qual es regula l'exigència de coneixements de llengua catalana en els procediments selectius d'accés i de mobilitat, relatius a la funció pública estatutària i per ocupar llocs de treball que es convoquin en el sector públic sanitari de la Comunitat autònoma de les Illes Balears.

Atès el que disposa l'article 2, núm. 1, lletra *a*, incís primer, de la Llei 10/2000, de 30 de novembre, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears i , l'article 4, lletra *a*, incís primer del Decret 128/2001, de 9 de novembre, pel qual se n'aprova el Reglament d'organització i funcionament, el Consell Econòmic i Social emet el següent:

DICTAMEN

I. Antecedents

Primer. El dia 2 de gener de 2009 es registra d'entrada en el Consell Econòmic i Social (CES) la sol·licitud de dictamen de la Conselleria de Salut i Consum relativa al Projecte de decret pel qual es regula l'exigència de coneixements de llengua catalana en els procediments selectius d'accés i de mobilitat, relatius a

la funció pública estatutària i per ocupar llocs de treball que es convoquin en el sector públic sanitari de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears.

Segon. El dia 7 de gener de 2009 s'anuncia l'entrada de la sol·licitud als consellers del CES i, seguidament, a les organitzacions que no hi estan representades, donant-los un termini per tal que facin les observacions que considerin adients. Responen a la tramesa la Caixa i l'Il·lustre Col·legi d'Advocats de les Illes Balears .

Tercer. L'expedient tramés al CES consta de la següent documentació:

1. Resolució del conseller de Salut i Consum per la qual s'ordena l'inici del procediment d'elaboració de la norma.
2. Memòria justificativa de la conveniència de dur a terme la regulació objecte de la norma.
3. Estudi econòmic.
4. Esborrany inicial del Decret, versió catalana.
5. Esborrany inicial del Decret, versió castellana.
6. Certificació acreditativa de la negociació del projecte de decret en la Mesa Sectorial de Sanitat de 14 d'octubre de 2008.
7. Tramesa del Projecte a l'Institut Balear de la Dona, informe emès i resposta de la Conselleria.
8. Tramesa del Projecte a la Conselleria de Presidència i ofici enviat per aquesta Conselleria.
9. Tramesa del Projecte a la Conselleria d'Economia, Hisenda i Innovació i ofici enviat per aquesta Conselleria.
10. Tramesa del Projecte a la Conselleria de Turisme, suggeriments presentats i resposta.

11. Tramesa del Projecte a la Conselleria de Mobilitat i Ordenació del Territori, suggeriments presentats i resposta.
12. Tramesa del Projecte a la Conselleria d'Educació i Cultura i ofici enviat per aquesta Conselleria.
13. Tramesa del Projecte a la Conselleria de Medi Ambient.
14. Tramesa del Projecte a la Conselleria d'Afers Socials i ofici enviat per aquesta Conselleria.
15. Tramesa del Projecte a la Conselleria d'Habitatge i Obres Públiques, suggeriments presentats i resposta.
16. Tramesa del Projecte a la Conselleria de Treball i Formació.
17. Tramesa del Projecte a la Conselleria de Comerç, Indústria i Energia i ofici enviat per aquesta Conselleria.
18. Tramesa del Projecte a la Conselleria d'Agricultura i Pesca.
19. Tramesa del Projecte a la Conselleria d'Interior, suggeriments presentats i resposta.
20. Tramesa del Projecte a la Conselleria d'Esports i Joventut i ofici enviat per aquesta Conselleria.
21. Tramesa del Projecte a la Comissió de Personal per l'emissió d'informe.
22. Esborrany final, versió catalana.
23. Esborrany final, versió castellana.
24. Certificació acreditativa de la negociació del Decret en la Mesa Sectorial de Sanitat de 5 de desembre de 2008.
25. Certificació acreditativa de l'informe favorable al Projecte de la Comissió de Personal de la comunitat autònoma.
26. Informe jurídic.
27. Informe de la secretaria general

Quart. D'acord amb el procediment aplicable i atès l'article 24 *d* del Reglament d'organització i funcionament del CES, la Comissió Permanent designa la Comissió de Treball d'Ocupació i Relacions Laborals perquè elabori la corresponent proposta. Aquesta comissió es reuneix amb aquest objecte el dia 21 de gener i la Comissió Permanent aprova, finalment, el dictamen el dia 27 de gener de 2008.

II. Contingut del Projecte de decret

El Projecte de decret tramés per dictamen consta d'una part expositiva, una part dispositiva composta per 8 articles i una part final distribuïda en quatre disposicions addicionals, una disposició transitòria i dues disposicions finals.

I. El preàmbul exposa el marc normatiu que l'habilita, tant pel que fa a l'àmbit autonòmic, amb l'Estatut d'autonomia de les Illes Balears, la normativa sobre normalització lingüística i la Llei 5/2003, de salut de les Illes Balears, segons la qual el servei de Salut de les Illes Balears ha d'adoptar les mesures necessàries per normalitzar l'ús de la llengua catalana en els centres que en depenen; com pel que fa a les lleis estatals que hi puguin afectar con ara la Llei 55/2003, de 16 de setembre, de l'Estatut marc del personal estatutari dels serveis de salut, que preveu la possibilitat que la normativa autonòmica reguli l'exigència de coneixements de la llengua oficial de la comunitat autònoma en els procediments selectius del personal estatutari dels serveis de salut.

Del conjunt de la regulació que afecta el personal estatutari sanitari, s'ha de tenir en compte les singularitats pròpies de la funció pública estatutària i el

principi de lliure circulació del personal estatutari en el conjunt del sistema de salut.

També es posen de manifest factors socials com ara el dèficit de professionals sanitaris que pateix la sanitat balear i l'elevat índex de personal estatutari temporal procedent d'altres comunitats autònomes.

Finalment, atès que el Decret 114/2008, de 17 d'octubre, pel qual s'aprova el reglament que regula l'exigència de coneixements de llengua catalana en els procediments selectius d'accés a la funció pública i per ocupar llocs de treball que es convoquin en l'àmbit de l'Administració de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears, exclou del seu àmbit d'aplicació tant el personal estatutari com el personal de les entitats i els consorcis de l'àmbit sanitari, es fa necessari escometre aquesta regulació.

II. La part dispositiva del Projecte de decret que, com s'ha dit, consta de 8 articles, es divideix en cinc capítols.

El primer, sobre l'objecte i àmbit d'aplicació, consta de 3 articles que regulen l'objecte, l'àmbit d'aplicació relatiu al personal estatutari i l'àmbit d'aplicació relatiu al personal laboral.

El capítol segon, coneixements exigibles en els procediments de selecció per ingressar en les categories de personal estatutari, conté l'article 4, que regula la selecció del personal estatutari, establint el nivell de llengua catalana exigible en els procediments de selecció, segons es tracti dels grups A1, A2 i C1 (on s'ha d'acreditar el nivell de coneixements elementals orals i escrits, certificat B), o

dels grups C2 i d'agrupacions professionals (on s'ha d'acreditar el nivell de coneixements orals, certificat A).

El capítol tercer, coneixements exigibles en els procediments de mobilitat per ocupar places de personal estatutari, consta d'un article, el cinquè, que determina els següents coneixements exigibles segons el grup al qual estigui adscrita la plaça del personal estatutari. Si està adscrita als grups A1, A2 i C1, s'ha d'exigir el nivell de coneixements corresponents als certificat B. I si la plaça està adscrita al grup C2 i d'agrupacions professionals, s'ha d'exigir els coneixements corresponents als certificat A.

Pel que fa al capítol IV, sobre els coneixements exigibles en els procediments de selecció i mobilitat del personal laboral inclòs en l'àmbit d'aplicació d'aquest Decret, distingeix segons la titulació acadèmica exigible per la plaça que s'hagi d'ocupar. Així, si s'exigeix titulació superior o de grau mitjà o batxillerat superior o equivalent, s'hauran d'acreditar els coneixements de llengua catalana corresponents al certificat B. I si s'exigeix titulació acadèmica de formació professional de segon grau o batxillerat, formació professional de primer grau, graduat escolar o certificat d'escolaritat o equivalent, s'hauran d'acreditar els coneixements de llengua catalana corresponents al nivell A.

El capítol V, de l'acreditació de coneixements de llengua catalana i prova específica, dedica l'article 7 a l'acreditació dels coneixements en els processos selectius i en els de mobilitat, i l'article 8 a la prova específica en els procediments selectius per cobrir llocs de treball de personal laboral, per formar borses de treball de personal laboral o en el cas de personal estatutari temporal seleccionat mitjançant un concurs per absència o exhauriment de borses.

III. Pel que fa a la part final del Projecte de decret, consta de 4 disposicions addicionals, una transitòria i dues finals.

La primera disposició addicional regula l'acreditació de nivells superiors als exigibles, cosa que es valorarà com a mèrit.

La disposició addicional segona preveu la possibilitat de no exigir l'acreditació dels coneixements de llengua catalana en els casos en què la prestació assistencial es vegi afectada.

La disposició addicional tercera disposa que el Servei de Salut, així com la resta d'entitats del sector públic sanitari, han de promoure la realització de cursos de llengua catalana per tal que el personal pugui assolir tots els nivells de coneixements de català.

La disposició addicional quarta contempla el grup B de titulació previst en la Llei 7/2007, de l'estatut bàsic de l'empleat públic i encara no creat, al qual se l'exigiran els coneixements de llengua catalana corresponents al nivell B.

La disposició transitòria regula la prova prèvia de nivell de català per a les convocatòries d'oferta d'ocupació dels anys 2008, 2009 i 2010.

Les disposicions finals disposen, en primer lloc que el conseller o consellera competent en matèria de sanitat està facultat per desplegar i executar aquest decret i, en segon lloc, que el Decret entra en vigor l'endemà de publicar-se en el *Butlletí Oficial de les Illes Balears*.

III. Observacions generals

I. Aquest Consell considera oportú que el Govern de les Illes Balears estableixi una regulació per determinar els coneixements de llengua catalana que els treballadors del sector públic sanitari han d'acreditar, tenint en compte que aquests varen quedar exclosos de l'àmbit d'aplicació del Decret 114/2008, de 17 d'octubre, regulador de l'exigència de coneixements d'aquesta llengua en els procediments selectius d'accés a la funció pública i per ocupar llocs de treball que es convoquin en l'àmbit de l'Administració de la comunitat autònoma. En aquest sentit, l'establiment d'una regulació- que entenem que té vocació de permanència, independentment de la decisió política conjuntural que la sustenta- atorga seguretat jurídica.

No obstant, en el procés d'informació i negociació seguit per l'Administració, d'acord amb la documentació que consta en l'expedient tramès des de la Conselleria sol·licitant, entenem que s'ha omès el dret a la negociació col·lectiva respecte del personal que dona servei en algunes entitats sanitàries del sector públic, atès que la Mesa Sectorial de Sanitat, a qui s'ha encomanat la negociació del Projecte de decret i de la qual formen part els representants dels sindicats representatius en l'àmbit de l'lsalut no representa els treballadors de les fundacions.

D'altra banda, la manca d'acord del conjunt de les organitzacions sindicals representades en la Mesa Sectorial de Sanitat obliga, segons el nostre parer, a fer una reflexió sobre el fet que el Projecte de decret sigui un instrument adequat per a la normalització lingüística en l'àmbit sanitari.

II. En l'àmbit de la comunitat autònoma de les Illes Balears, tota regulació que afecti el personal estatutari sanitari ha de tenir en compte la regulació estatal, presidida, a més de per la Llei General de Sanitat, per l'Estatut marc del personal estatutari dels serveis de salut, aprovat per la Llei 55/2003, de 16 de desembre; i la normativa autonòmica, a la qual ja s'ha fet referència, i les necessitats pròpies d'aquesta comunitat insular. Això implica que s'han de conjugar els principis aprovats en l'Estatut marc, entre els quals destaca el principi de lliure circulació del personal estatutari en el conjunt del Sistema Nacional de Salut, i els drets dels ciutadans de les Illes Balears de fer servir la llengua pròpia de la Comunitat Autònoma. Aquest CES considera, per tant, que una regulació com la prevista en el Projecte de decret ha de tenir especial cura per conjugar aquests principis i ha de tenir en compte fets com el dèficit de personal sanitari en determinades àrees. En aquest sentit, valora positivament previsions com la modulació de l'exigència (atorgant un termini de 2 anys) del personal estatutari amb plaça en un altre servei de salut que participi en un procediment de mobilitat o del personal estatutari que es vegi obligat a participar en un concurs de trasllats (article 2) i en el cas que la prestació assistencial pugui resultar afectada per la manca o insuficiència de professionals (disposició addicional segona).

III. Recordem que l'Estatut d'autonomia disposa en l'article 4, que la llengua catalana, pròpia de les Illes Balears, tindrà, juntament amb la castellana, el caràcter d'idioma oficial i estableix el dret de tots de conèixer-la i usar-la i que ningú no podrà ser discriminat per raó de l'idioma. Igualment, afegeix que les institucions de les Illes Balears han de garantir l'ús normal i oficial dels dos idiomes, han d'adoptar les mesures necessàries per tal d'assegurar-ne el coneixement i han de crear les condicions que permetin arribar a d'igualtat

plena de les dues llengües pel que fa als drets dels ciutadans de les Illes Balears. D'altra banda, l'article 14 de l'Estatut, relatiu als drets en relació amb les administracions públiques, disposa en el paràgraf tercer, que els ciutadans de les Illes Balears tendran dret a dirigir-se a l'Administració en qualsevol de les llengües oficials i a rebre resposta en la mateixa llengua utilitzada.

Igualment, la Llei 3/1986, de 19 d'abril, de normalització lingüística, disposa en l'article 6 que el català, com a llengua pròpia que és de la Comunitat Autònoma, ho és també de l'Administració Pública. I, en consonància amb això, l'article disposa que el Govern de les Illes Balears ha de regular, mitjançant disposicions reglamentàries, l'ús normal, oralment o per escrit, de la llengua catalana en les activitats administratives dels òrgans de la seva competència. I l'article 34.1 que el Govern ha d'assegurar l'ús de la llengua catalana en totes les funcions i activitats de tipus administratiu que en realitzin les institucions i organismes que en depenguin, per afegir, en l'apartat 3 del mateix article, que les bases de convocatòries per a la provisió de llocs de feina en la Comunitat Autònoma i en les corporacions locals, han d'incloure una referència expressa al coneixement de la llengua catalana.

D'acord amb això, el Govern de les Illes Balears ha redactat una sèrie de normes per tal de garantir els drets dels ciutadans i assegurar l'ús de la llengua catalana, pròpia de les Illes Balears, dins l'àmbit de l'Administració autonòmica. Entre aquestes normes destaca actualment el Decret 114/2008, de 17 d'octubre, pel qual s'aprova el Reglament que regula l'exigència de coneixements de llengua catalana en els procediments selectius d'accés a la funció pública i que deroga, en compliment de la Sentència 121/2008, d'11 d'abril, el Decret 162/2003, de 5 de setembre, decret que derogava el Decret 25/2001, de 16 de febrer i que rebaixava el nivell de català exigible en els diversos cossos de l'Administració.

Tenint en compte tot l'exposat, aquest CES adverteix que, independentment de la conveniència de regular l'exigència de l'acreditació de coneixements de llengua catalana, l'articulació que proposa del Projecte de decret no té en compte la complexitat de l'àmbit sanitari, i presenta algunes mancances importants que podrien donar lloc a situacions de desigualtat i de manca de proporcionalitat entre els requisits i les funcions dels llocs de treball, contràriament al que disposa l'article 50 de la Llei de Funció Pública i la Sentència 121/2008, d'11 d'abril, del Tribunal Superior de Justícia de les Illes Balears.

IV. Pel que fa a l'establiment del català com a requisit –i no com a mèrit específic- per a accedir a un lloc de feina públic, cal esmentar que la doctrina del Tribunal Constitucional (concretament la Sentència 46/1991, de 28 de febrer) considera que no només no contradiu els principis de mèrit i capacitat exigibles en la selecció del personal, sinó que a més constitueix una manifestació del principi constitucional d'eficàcia, recollit en l'article 103 de la Constitució. Per tant, i sense perjudici del criteri del Consell Consultiu, la regulació proposada és respectuosa amb l'ordenament jurídic. No obstant, es recomana que es dugui a terme una revisió general, d'acord amb l'exposat en l'observació anterior, que tenguin en compte la complexitat del sistema i que articuli, d'acord amb els principis d'igualtat i proporcionalitat, la forma d'acreditació de l'exigència de coneixements per a cada categoria professional.

IV. Observacions particulars

I. En general, i pel que fa al procediment, l'expedient s'ha elaborat amb total correcció formal, respectant les diverses fases de tramitació fins el moment final en què s'ha de trametre al CES, si bé es troba a faltar la participació de les organitzacions sindicals, així com el sentit de la negociació del Projecte de decret en el sí de la Mesa Sectorial de Sanitat on, segur, es va dur a terme un debat enriquidor.

Així mateix, es valora positivament que s'hagin considerat individualment totes les al·legacions presentades, raonant en respostes individualitzades els motius pels quals s'acceptaven o no les aportacions fetes per les conselleries del Govern, a les qual sí se'ls ha donat l'oportunitat de participar.

En relació amb el preàmbul, consideram que compleix amb el seu objecte, atès que fa una àmplia referència al marc competencial en què es crea el Reglament i a la seva raó de ser, i fonamenta adequadament la seva existència.

II. Pel que fa al text del Projecte de decret, ens remetem a les observacions fetes respecte a les mancances en l'articulació proposada en el Projecte de decret i recomanam que, en cas que el Govern dugui a terme una adequació de la regulació a la composició i les característiques del sector sanitari públic pel que fa al seu personal, s'estableixin uns nivells exigibles adequats a cada categoria professional, en coherència amb la normativa sobre la matèria que s'ha esmentat al llarg del dictamen i que també figura en el preàmbul del Projecte de decret.

En qualsevol cas, des del CES consideram que l'obligació que tenen el Servei de Salut i les entitats del sector públic sanitari de promoure els cursos que permetin assolir no tan sols els nivells de coneixement de català exigits pel Projecte de decret, sinó tots els nivells de coneixement, hauria de ser suficient per tal que tot el personal es poses al dia en el termini que se li concedeix.

V. Conclusions

El Consell Econòmic i Social de les Illes Balears ha valorat el Projecte de decret pel qual es regula l'exigència de coneixements de llengua catalana en els procediments selectius d'accés i de mobilitat, relatius a la funció pública estatutària i per ocupar llocs de treball que es convoquin en el sector públic sanitari de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears, i sol·licita al Govern que sigui receptiu a les recomanacions formulades en aquest dictamen.

La secretària general

Vist i plau

El president

Núria Garcia Canals

Llorenç Huguet Rotger

Palma, 27 de gener de 2009